

ARXIU MUNICIPAL D'ONDA

c/ de l' Historiador Bernardo Mundina, 26

Tel. 964603741 E-mail: arxiu@ajuntament-onda.org

Horari :

Hivern: de dilluns a divendres, de les 8 h a les 15 h; dimarts de les 16,30 h a les 19 h

Estiu: de dilluns a divendres, de les 8 h a les 14 h

Codi de referència:

ES AMO 12200

Títol:

Arxiu Municipal d'Onda

Dates:

Documentació des l'any 1248 fins a 2005

Volum:

Unes 6.000 unitats d'instal·lació (5.000 caixes i 1.000 llibres).

Nom del Productor:

Ajuntament d'Onda

Història de l'Arxiu:

L'any 1248 a València, el Rei Jaume I va concedir a Ramón de Bocona,

Guillermo de Rocafort i 300 pobladors més la Carta Pobla d'Onda, vila que roman sota la jurisdicció de la corona catalanoaragonesa. Naix així, la primera administració municipal i amb ella els primers fons documentals de l'arxiu.

Des de l'època medieval fins la Guerra de Successió, Onda es manté sota els designis de la Corona d'Aragó, la qual cosa li va permetre comptar amb representant de la vila a les Corts del Regne i mantenir una important organització municipal.

Durant el convuls segle XIX, Onda tingué la sort de conservar el seu arxiu i va continuar incrementant els fons documentals.

En l'any 1917 es realitzà un inventari dels fons de l'arxiu quedant plasmat en un document que ens dóna idea del patrimoni acumulat que va aplegar a disposar l'Arxiu Municipal. Comptava, per exemple, amb els expedients d'aprofitament d'aigües per a reg de la séquia-horta entre el 3 de juny de 1699 i el 16 d'octubre de 1850; els expedients de Quintes des de l'any 1733, o els documents que acrediten drets a favor d'Onda en el període de 1268 – 1690. Aleshores tots aquests fons es distribuïen en diferents armaris de la Secretaria de la corporació.

Amb l'esclat de la Guerra Civil en l'any 1936, gran part de la documentació es va perdre, segons pareix, per motiu de les flames, de manera que l'arxiu va patir una mutilació greu.

Durant el franquisme l'administració municipal va augmentar la seua producció documental, de manera que aquesta constitueix avui el volum més important del nostre fons històric. Donat l'esmentat augment de documentació, en la dècada dels setanta va ser necessari el trasllat de l'arxiu fora de l'edifici consistorial, passant prompte dels locals annexos al col·legi Pius XII, a la planta superior de l'antiga Biblioteca Municipal, en el carrer del Canonge Villar. En aquests anys es van realitzar alguns meritoris treballs d'ordenació. Ja en la dècada dels noranta, es rehabilita i adequa l'edifici de l'antic Escorxador Municipal, per a servir d'ubicació definitiva a l'Arxiu Municipal, situat entre el carrer de Sant Vicent, número 8 i el carrer de l' Historiador Bernardo Mundina, número 26.

Des de l'any 2002 s'estan duent a terme tasques d'inventari i catalogació de fons.

Fons de l'Arxiu Municipal

- Documentació municipal (1248-2002)
- Cambra Agrària Local (Germandat de Llauradors i Ramaders) (1939-1990)
- Falange Espanyola Tradicionalista i de les JONS (1936-1974)
- Ràdio Onda (1956-1965)
- Donació Daniel Torner Huguet

Condicions d'Accés i Utilització

Sala de lectura per a consulta directa dels fons, amb capacitat per a dos persones.

Reprografia. Els documents més antics estan digitalitzats (col·leccions de pergamins i actes de plens municipals). Poden consultar-se trucant prèviament, tant en l'arxiu com en la Biblioteca Pública Municipal (carrer de Balmes, número 2. Tel. 964771193) .

S'atenen consultes tant per correu electrònic com per telèfon.

Per a accedir a la sala de consultes o al servei de reprografia és necessari presentar el DNI o la Targeta Nacional de Lector.

Instruments de descripció:

1.- Inventari sumari en format electrònic derivat del Quadre d'Organització aprovat per la Institució l'any 1986.

Punxe per a visualitzar el QUADRO DE CLASSIFICACIÓ.

 <http://www.onda.es/ciudad/archivo/quadre.pdf>

2.- Registre de Relacions d'Entrega de documentació (2002-2004).

3.- Altres instruments i publicacions:

- AGUILLELLA PEREZ, T. "Ràdio Onda, 1956-1965. Guia dels fons documentals de l'emissora conservats en la Biblioteca Municipal" en *Miralcamp* núm. 2. Caixa Rural Ntra. Sra. de la Esperanza: Onda, 1986
- APARICI MARTI, J.; FRANCH SANTOS, A. V. "Regesta de documents en pergamí de l'Arxiu Municipal d'Onda" en *Estudis Castellonencs* núm. 5. Diputació Provincial de Castelló: Castelló, 1992-1993.
- NÚÑEZ SILVESTRE, A. A. "El archivo Municipal de Onda, la recuperación de lo invisible" en *I^{res} Jornades d'Arxius i Fonts Històriques de les Comarques de Castelló. Actes: Ajuntament d'Onda,*

2006.

Recursos de interés:

- Directoris d'arxius:

Direcció General d'Arxius i Innovació tecnològica:

http://www.cult.gva.es/DAIT/Archivos/inicio-f_v.htm

Ministerio de Cultura. Archivos

Censo-Guia de Archivos de España e Iberoamérica

http://www.mcu.es/jsp/plantilla_wai.jsp?id=1&area=archivos

http://aer.mcu.es/sgae/index_censo_guia.jsp

Archivos en el mundo. [Unesco]

http://www.unesco.org/webworld/portal_archives/pages/index.shtml

- Asociacions professionals

Associació d'Arxivers Valencians.
<http://www.arxiversvalencians.org>

ASF. Arxivers Sense Fronteres
<http://www.arxivers.org/ixc.htm>

AVEI. Associació Valenciana d'Especialistes en
Informació.
<http://www.avei.org/>

ANABAD.
<http://www.anabad.org>

FESABID. Federació Espanyola de Societats d'Arxivística,
Biblioteconomia, Documentació i Museística.
<http://www.fesabid.org/>